

La dignitat de la família

La família és un dels instruments naturals volguts per Déu perquè els homes cooperin en la Creació.

02/10/2007

En finalitzar l'obra de la Creació de l'Univers, el sisè dia, «Jahvè Déu formà l'home amb la pols del camp, bufant li va fer entrar en el nas un alè de vida, i l'home esdevingué un ésser viu» [1]. Si en totes les seves obres s'havia complagut, en la formació del gènere humà Déu es va

alegrar en gran manera: va veure que allò que havia fet “estava molt bé”, testimonia l'Escriptura [2], com si l'autor inspirat volgués reafirmar l'acció divina peculiar en la creació de l'home, fet a imatge i semblança del Creador per la seva ànima espiritual i immortal. No content amb això, el Senyor li va conferir gratuïtament una participació de la seva mateixa vida íntima: el va fer fill seu i el va omplir amb els anomenats dons preternaturals.

Perquè els homes aconseguixin el Regne del Cel, la Providència divina ha volgut comptar amb la seva col·laboració lliure. I perquè aquesta col·laboració en la transmissió de la vida no quedés al vaivé de possibles capritxos, el Senyor va voler protegir-la mitjançant la institució natural del matrimoni [3], elevat després per Crist a la dignitat de sagrament.

La família —la gran família humana, i cadascuna de les famílies que haurien de compondre-la— és un dels instruments naturals volguts per Déu perquè els homes cooperin ordenadament en el decret creador. La voluntat de Déu de comptar amb la família en el seu pla salvador es confirmarà, amb el pas del temps, a través de les distintes aliances que Jahvè va establir amb els antics patriarques: Noé, Abraham, Isaac, Jacob. Fins que la promesa del Redemptor recaigui a la casa de David.

Arribada la plenitud dels temps, un àngel del Senyor va anunciar als homes el compliment del pla diví: neix Jesús, a Natzaret, de Maria, per obra de l'Esperit Sant. I Déu proveeix per al seu Fill una família, amb un pare adoptiu, Josep, i amb Maria, la mare virginal. Va voler el Senyor que, també en això, quedés reflectit la manera com Ell desitja veure

néixer i créixer els seus fills els homes: dins una institució establement constituïda.

«Els diversos fets i circumstàncies que envoltaren el naixement del Fill de Déu vénen al nostre record, i la mirada s'atura a la cova de Betlem, a la llar de Natzaret. Maria, Josep, Jesús infant, ocupen d'una manera molt especial el centre del nostre cor. ¿Què ens diu, què ens ensenya la vida, alhora senzilla i admirable d'aquesta Sagrada Família?» [4]. A aquesta pregunta que ens suggereix sant Josepmaria Escrivà podem respondre amb paraules del Compendi del Catecisme de l'Església catòlica, assenyalant que la família cristiana, a imatge de la família de Jesús, és també església domèstica perquè la família manifesta i realitza la naturalesa comunional i familiar de l'Església com a família de Déu [5].

Per la missió natural i sobrenatural, pel origen, per la natura i pel seu fi, és gran la dignitat de la família. Tota família té una entitat sagrada, i mereix la veneració i sol·licitud dels seus membres, de la societat civil i de l'Església. Per això, en resultaria una corrupció tràgica de l'essència reduir-la a les relacions conjugals, o al vincle de sang entre pares i fills, o a una mena d'unitat social o d'harmonització d'interessos particulars. Sant Josepmaria Escrivà insistia en el fet que «hem de treballar per tal que aquestes cèl·lules cristianes de la societat neixin i es vagin fent amb afany de santedat» [6].

La llar ha de ser l'escola primera i principal on els fills aprenguin i visquin les virtuts humanes i cristianes. El bon exemple dels pares, dels germans i de la resta de membres de l'àmbit familiar, es reflecteixen de manera immediata

en la configuració de les relacions socials que cadascun dels membres de la família estableix. No és casual, per tant, l'interès de l'Església per l'adequat desenvolupament d'aquesta escola de virtuts que ha de ser la llar. Però no és aquest l'únic interès: mitjançant la col·laboració generosa dels pares cristians amb el disseny diví, Déu mateix «augmenta i enriqueix la seva pròpia família» [7], es multiplica en nombre i virtut el Cos Místic de Crist sobre la terra, i s'ofereix des de les llars cristianes una oblació especialment grata al Senyor [8].

La realitat familiar funda uns drets i uns deures. Abans que res les obligacions: tots els membres han de tenir consciència clara de la dignitat d'aquesta comunitat que formen, i de la missió que està cridada a realitzar. Cadascun ha de complir els deures amb un viu sentit de responsabilitat, a costa dels sacrificis que siguin

necessaris. Quant els drets, la família reclama el respecte i l'atenció de l'Estat per un doble títol: és la família qui li ha donat origen, i perquè la societat serà allò que siguin les famílies [9].

Per complir tots aquests deures, és indispensable que els membres de la família sobrenaturalitzin l'afecte, com sobrenaturalitzada està la família. D'aquest amor —suau i exigent alhora— brollen aquestes delicadeses que fan de la vida de família un avançament del Cel. «El matrimoni basat en un amor exclusiu i definitiu es converteix en la icona de la relació de Déu amb un poble, i, viceversa, l'estil d'amor de Déu es converteix en la mesura de l'amor humà» [10].

En els moments actuals de la vida de la societat, es fa especialment urgent tornar a inculcar el sentit cristià al si de tantes llars. La tasca no és senzilla

però sí apassionant. Per contribuir aquesta feina immensa, que s'identifica amb la de tornar a donar to cristià a la societat, cadascú ha de començar per “escombrar” la pròpia casa.

Llavors adquireix importància particular en la consecució d'aquest projecte l'educació dels fills, aspecte fonamentalíssim de la vida familiar. Per respondre a aquest gran repte — educar en una societat descristianitzada en gran manera— convé recordar dues veritats fonamentals: «La primera és que l'home està cridat a viure en la veritat i en l'amor. La segona és que cada home es realitza mitjançant el lliurament sincer de si mateix» [11]. En l'educació estan implicats tant els fills com els pares, primers educadors, de manera que només es pot donar en la «recíproca comunió de les persones»; l'educador, d'alguna manera «engendra» en sentit

espiritual, i segons «aquesta perspectiva, l'educació pot ser considerada un veritable apostolat. És una comunicació vital, que no sols estableix una relació profunda entre educador i educand, sinó que fa participar a ambdós en la veritat i en l'amor, meta final a què està cridat tot home per part de Déu Pare, Fill i Esperit Sant» [12].

.....

[1] *Gn* 2, 7.

[2] Cfr. *Gn* 1, 31.

[3] Cfr. *Gn* 1, 27.

[4] Sant Josepmaria, *És Crist que passa*, n. 22.

[5] Cf. *Compendi del Catecisme de l'Església Catòlica*, n. 350.

[6] Sant Josepmaria, *Converses*, n. 91.

[7] Concili Vaticà II, Const. past.
Gaudium et spes, n. 50.

[8] Cf. *Compendi del Catecisme de l'Església Catòlica*, n. 188.

[9] Cf. *Compendi del Catecisme de l'Església Catòlica*, n. 457-462.

[10] Benet XVI, Enc. *Deus caritas est*, n. 11.

[11] Joan Pau II, *Carta a les famílies* (2-II-1994), n. 16.

[12] *Ibíd.*